

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze bakalářské práce

**Finanční analýza vybraného
zemědělsko-potravinářského podniku**

Marek Srb

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na finanční analýzu zemědělsko-potravinářského podniku Lužanská zemědělská a. s. V metodické části jsou podrobně popsány vybrané metody. První část práce se zabývá teoretickým popisem samotné finanční analýzy. Jsou uvedeny subjekty, které přicházejí s finanční analýzou do styku, a zdroje informací, které využívají analytici pro její vytvoření. Teoretická část se také zabývá fungováním a specifiky zemědělského podniku. Dále je stručně popsán Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) s jeho právy a povinnostmi. V praktické části je charakterizován podnik Lužanská zemědělská, na kterém je provedena analýza pomocí vybraných metod za období 2009 – 2013. Dále je podnik porovnán s konkurenční společností A G R O Žlunice a. s. sídlící nedaleko analyzovaného podniku. Výsledky analýzy jsou zhodnoceny v závěru s doporučeními pro budoucí vývoj společnosti.

Klíčová slova: vertikální a horizontální analýza, likvidita, zadluženost, rentabilita, časové řady

Cíl práce a metodika

Cílem bakalářské práce na téma „Finanční analýza zemědělsko-potravinářského podniku“ je zhodnocení finančního zdraví společnosti Lužanská zemědělská, a. s. v časovém rozmezí 5 let za období 2009 – 2013 pomocí vybraných metod. Společnost bude také porovnána s konkurenčním podnikem stejného odvětví. V závěru jsou vyhodnoceny výsledky analýzy a uvedena možná doporučení pro budoucí vývoj společnosti.

Teoretická část bude zpracována na základě prostudování odborných knih a relevantních internetových stránek zabývajících se danému tématu. Teoretická část se zabývá finanční analýzou, jejími uživateli a zdroji pro její tvorbu. Nechybí také specifika zemědělství a stručný popis Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce.

V praktické části je charakterizován zemědělský podnik Lužanská zemědělská, a.s. a následně prováděna finanční analýza. Nejprve je použita horizontální a vertikální analýza zkrácené rozvahy, následně jsou prováděny tyto metody na výkazu zisku a ztráty. Dále jsou využity bilanční pravidla, analýza pracovního kapitálu a poměrové ukazatelé vyhodnocující výnosnost, aktivitu, likviditu a zadluženost podniku. Práce také porovnává podnik s akciovou společností A G R O Žlunice. Závěrem druhé části jsou uvedeny vybrané investice za celé období.

Úvod

Finanční analýza představuje nezbytnou součást řízení celého podniku a slouží ke komplexnímu vyhodnocení finanční situace. Pomocí finanční analýzy lze odhalit slabé stránky, které by měly být varováním pro podnik, a silné stránky, které by měli manažeři využít pro budoucí rozvoj společnosti. Pro zpracování finanční analýzy potřebuje podnik určitá data, zdrojem těchto dat jsou především informace z účetních výkazů – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow a výroční zpráva. S finanční analýzou pracuje mnoho subjektů, které lze rozdělit do dvou oblastí a to na externí a interní uživatele. Mezi interní patří zaměstnanci a manažeři společnosti, za externí uživatele jsou považovány banky, věřitelé, stát a jeho orgány, obchodní partneři, konkurence apod. Společnosti při výpočtech mohou využít mnoho metod finanční analýzy. K základním metodám patří horizontální analýza sledující vývoj položek v čase a vertikální analýza, která posuzuje procentuálně jednotlivé komponenty majetku a kapitálu. Další základní metody zabývající se výnosností, aktivitou, likviditou a zadlužeností podniku, jsou poměrové ukazatele.

Pro tuto práci je vybrána akciová společnost Lužanská zemědělská, která se v praktické části podrobí finanční analýze. Hlavním předmětem podnikání této společnosti je zemědělská výroba.

Závěr

Výsledky horizontální a vertikální analýzy aktiv poukazují, že se na celkových aktivech podílí za celé sledované období z 59 – 64 % dlouhodobý majetek a z 35 – 40 % oběžná aktiva, ostatní aktiva mají mizivý podíl. Vlivem investic do dlouhodobého hmotného majetku a zvýšením zásob narostla celková aktiva o vysokých 38 mil. Kč na 240 mil. Kč za sledované období.

U struktury pasiv po dobu 5 let značně převažuje vlastní kapitál nad cizím. Vlastní kapitál každoročně navýšil svoji hodnotu průměrně o 8,7 mil. Kč, zatímco cizí kapitál klesal každoročně zhruba o 318 tisíc Kč podle trendových funkcí. Na konci období nabývaly vlastní zdroje hodnoty 207 mil. Kč (86 %) a cizí kapitál 33,5 mil. Kč (14 %). Společnost nevyužívá dostatečně cizích zdrojů, které jsou levnější než vlastní kapitál vlivem odečtení úroků ze základu daně, proto by měl podnik provést analýzu těchto zdrojů a vyvodit závěr, zda je současná struktura kapitálů vyhovující.

Tržby za prodané výrobky a služby pozitivně rostou každým rokem, když v posledním roce společnost tržila vysokých 114 mil. Kč vlivem zvýšení tržních cen. Z vysokých zisků společnost investovala do zmiňovaného dlouhodobého majetku. Finanční výsledek hospodaření nabývá každým rokem minusových hodnot vlivem nákladových úroků.

Ukazatele rentability začátkem období představují minimální hodnoty, které nedosáhly ani 1 %. Následující rok zaznamenaly výsledky mírný nárůst a od roku 2011 narostla výnosnost všech ukazatelů značně nahoru. Rentabilita investovaného kapitálu, vlastního kapitálu a aktiv mají po celé období velmi podobné výsledky, na rozdíl od rentability tržeb (0,99 - 15,96 %), která převyšuje ostatní ukazatele.

Doba obratu aktiv a zásob se oproti začátku období k poslednímu roku snížila, když se doba obratu aktiv zkrátila z 1268 na 770 dní a doba obratu zásob z 230 na 167 dní. Doba splatnosti pohledávek od odběratelů převyšuje každoročně dobu splatnosti krátkodobých závazků, což je pro podnik rizikové. Podnik by měl tuto situaci řešit a vyvarovat se zbytečným komplikacím.

Výsledky ukazatelů likvidity se pohybují vysoko nad rámec doporučených hodnot po celé období. S tím souvisí i výsledky čistého pracovního kapitálu, který nabývá vysokých hodnot přesahujících 64 mil. Kč. Společnost se nechová ekonomicky a nevyužívá efektivně finanční prostředky, které má v oběžných aktivech. Na této slabině by měla společnost zapracovat a s penězi účelně hospodařit.

Podnik hospodaří s nízkým podílem cizího kapitálu na celkových aktivech a vlastním kapitálu. Výsledek před zdaněním a úroky kromě prvního roku kryje bezpečně úvěrové úroky. Při analýze bilančních pravidel bylo zjištěno, že vlastní kapitál výrazně převyšuje dlouhodobý majetek, čímž způsobuje překapitalizování, a podnik financuje část oběžných aktiv vlastním kapitálem.

V porovnání s konkurenčním podnikem A G R O Žlunice má problémy Lužanská zemědělská a. s. se zmiňovanou likviditou, naopak je spolehlivějším plátcem svých krátkodobých závazků. A G R O Žlunice dříve inkasuje peníze od svých odběratelů v prvních 3 letech, zbytek analyzovaného období je na tom lépe Lužanská společnost.

Podle zmíněných výsledků lze usoudit, že se analyzovaná akciová společnost Lužanská zemědělská nachází v dobré finanční situaci, a pokud bude pokračovat v trendu posledních třech období, očekává ji pozitivní vývoj.

Seznam zdrojů

GRÜNWARD, Rolf a HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2009, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

KISLINGEROVÁ, Eva a HNILICA, Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

MRKVIČKA, Josef a KOLÁŘ, Pavel. *Finanční analýza*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006, 228 s. ISBN 80-735-7219-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 479 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-717-9736-7.